

Norsk Sykepleierforbunds faggruppe for smittevern

Stiftet 7. oktober 1983

Et historisk tilbakeblikk

Ulike navn i løpet av 40 år

- 1983 – 2001: Norsk forening for Hygienesykepleiere
- 2001 – 2017: Norsk Sykepleierforbunds faggruppe av Hygienesykepleiere
- 2018 - Norsk Sykepleierforbunds faggruppe for smittevern

Hvor fantes hygienesykepleiere i 1983?

- Bare noen få hygienesykepleiere på de største sykehusene i Norge
- Østlandet hadde de fleste stillingene (SIFF, SiA, Ullevål, Rikshospitalet, Aker, Radiumhospitalet, Lovisenberg, Oslo kommune (Helseråd), Bærum, Tønsberg og Fredrikstad
- Stillinger i Trondheim, Bodø, Harstad og Tromsø
- Eks: Haukeland begynte med 50% stilling i 1986, - første hygienesykepleier i full stilling 1992

Hvorfor egen faggruppe?

- Norsk forum for sykehushygiene (Norsk forum for smittevern i helsetjenesten) ble stiftet i 1971
- Hygienegruppen for Østlandet
- MASH (Medisinsk arbeidsgruppe for sykehushygiene)
- Behov for et møtested der hygienesykepleierne kunne diskutere/gi innspill på ulike faglige spørsmål

Første Generalforsamling

- 7. oktober 1983
- Hygienesykepleierne samlet til Nordisk konferanse i sykehushygiene på Bella Center i København
- Generalforsamling på SAS Royal Hotel (nå Radisson Collection Royal Hotel)
- 12 hygienesykepleiere til stede
- Foreningen ble stiftet og statuttene ble godkjent
- Statuttene var utarbeidet av Bjørg Dons (Harstad) og undertegnede
- Første styre og formann valgt

Faggruppens ledere gjennom årene

- 1983 - 1984 Børre Johnsen
- 1984 – 1985 Marit Stormark
- 1985 - 1988
- 1988 – 1990
- 1990 – 1992 Valbjørg Gya Søndena
- 1992 – 1994 Gro Laukvik
- 1994 – 1996 Gunhild Hauan Frøystad
- 1996 – 2000 Anne Grethe Ryen Hammerstad
- 2000 – 2007 Nina Sorknes (Børre overtok i februar 2006)
- * 2007 - 2013 Anne Dalheim
- * 2013 – d.d Arnold M-Jensen

Ny valgperiode fra 2 til 3 år i 2004

Medlemsutvikling

- 1983 – 14 medlemmer
- 1990 – 25 stemmeberettigede på Generalforsamling
- 1995 – 37
- 2000 – 63 medlemmer
- 2007 – 85 medlemmer
- 2010 – 91 medlemmer
- 2023 – 162 medlemmer

Logo

- Tegnet av Liv Torvik
- Tatt i bruk på GF i 1994

Hva opptok smittevernpersonell i 1983?

- Desinfeksjon og rengjøring av oksygenutstyr
- Retningslinjer for å forebygge kateterassosiert urinveisinfeksjon
- Ventilasjon i operasjonsstuer
- Retningslinjer for desinfeksjon og rengjøring av etter pussoperasjon
- Rengjøring av kuvøser
- Retningslinjer for renhold og kjemisk desinfeksjon av ambulanser
- Orientering om europeisk multicenterundersøkelse av preoperativ helkroppsvask med Hibiscrub
- Avfallsproblematikk i sykehus

I hvilke fora kunne man hente kunnskap?

- Nasjonale kurs og konferanser
- Nordiske kurs og konferanser
- Internasjonale kurs og konferanser
- Smittevernsesifikke utdanninger
- HEI (Hygienesykepleiernes Egen Informasjonsavis)
- Tidsskrifter
- Veiledere fra FHI

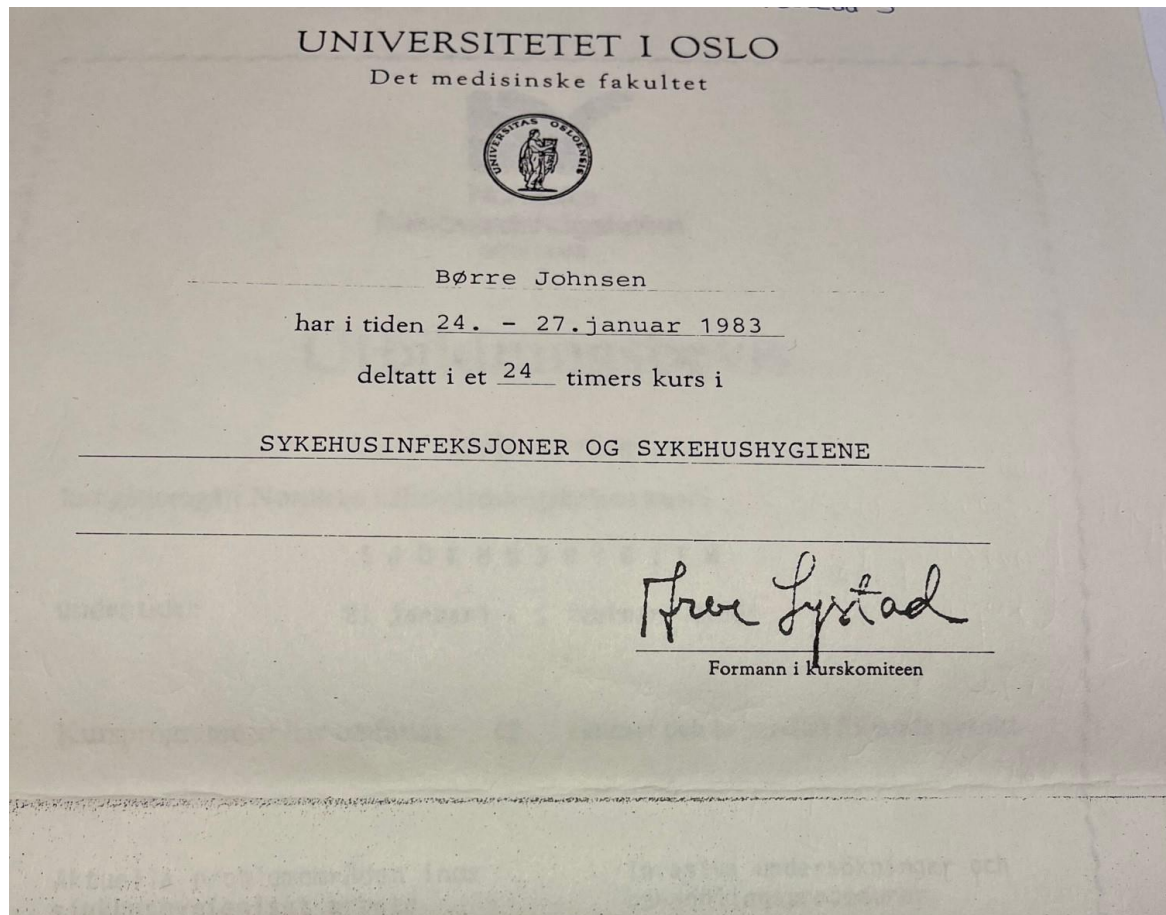

Nasjonale kurs og konferanser

- Norsk forum for sykehushygiene
- Faggruppens vårmøte
- Etterutdanningskurs for
hygiensykepleiere (FHI)
- SHE-kurs (Sykehushygienisk
enhet)

Eksempler på kurs

Nordiske kurs - NSFH – Nordisk Sammenslutning av Hygienesykepleiere

- (1983 – København)
- 2005 - København
- 2007 –København
- 2011 – Vasa (Vaasa)
- 2014 – Göteborg
- 2017 – Trondheim
- 2022 – Helsingør
- 2026 – Göteborg
- Island har meldt sin interesse for å arrangere konferanse

Internasjonale kurs og konferanser

- ICIC (International Council of Infection Control)
- IFIC (International Federation of Infection Control)
- HIS (Healthcare Infection Society)
- ICPIC (International Consortium on Prevention & Infection Control)
- IPS (Infection Prevention Society)
- APIC (Association for Professionals in Infection Control and Epidemiology)

Hvilke firma ga stipender til faggruppen?

- 3M Norge A/S kr. 16.000,-
- Sterisol/Puls kr. 15.000,-
- Smith & Nephew kr. 10.000,-
- Kvinto kr. 15.000,-
- Kimberley Clarke kr. 10.000,-
- Lilleborg kr. 20.000,-
- Partner Farma kr. 20.000,-

I 2013 opprette faggruppen eget jubileumsstipend på kr. 10.000,-
Fra 2017 er stipend finansiert av Faggruppens midler

Reidun Brinch Muhrmann

- Norges første hygienesykepleier
- Begynte i 1969 på SiA
- Flyttet over til SIFF (Statens Institutt for Folkehelse)
- Arbeidet sammen med Arve Lystad bl.a. med å få opprettet stillinger for hygienesykepleiere ved landets sykehus
- Fikk Kongens Fortjenstemedalje i sølv i 1984
- Regnes som de norske hygienesykepleieres “mor”

Tidsskr Nor Legeforen 2008

128: 2539

- Antibiotikaresistens var i begynnelsen først og fremst knyttet til sykehusinfeksjoner. Et av de første planmessige tiltak man igangsatte fra myndighetenes side for å bekjempe resistensproblemene, var **etableringen av et systematisk smittevern i form av sykehushygiene**. Dette fant sted i 1960- og 70-årene. **Det nye faget sykehushygiene skulle systematisere alle ledd av smittevernarbeidet i et vitenskapelig grunnlag**. Fra 1985 fikk man på plass et ettårig utdanningsprogram for hygienesykepleiere i Norge. Men de hadde vært aktive lenge før det. Den første hygienesykepleier ble ansatt ved Sentralsykehuset i Akershus i 1969, og kort tid etter ble det ansatt en ved Aker sykehus. Nedenfor oppsummerer hygienesykepleieren i Akershus, Reidun Muhrman, sine erfaringer etter et års arbeid (Tidsskr Nor Lægeforen 1972; 92: 115 – 6).

- **Hygienesykepleie – erfaringer fra et nytt arbeidsfelt**
- Det er mange saker som er blitt behandlet i den tiden som er gått. Da jeg begynte, ble jeg ganske raskt klar over at dersom jeg presenterte «det ideelle krav» ja – da ville hele mitt arbeid snart gå i stå. Tanken bak hele opplegget har vært at ingen kjede er sterkere enn det svakeste ledd. Oppgaven har derfor vært å kartlegge leddenes styrke og skifte ut de svakeste. **Det er ofte bare små endringer som skal til for å gjøre en prosess mindre risikofyllt. Men før endringene skjer, må man kjenne prosessene. Jeg har fulgt mat-, senge-, tøy- og søppeltransportene, alle desinfeksjons- og steriliseringsprosessene er blitt kartlagt, renholdet ved avdelingene er blitt fulgt osv.**
- Først etter slike undersøkelser har jeg gått i gang med å utarbeide retningslinjer, og forsøkt å gjøre disse ens over hele sykehuset. Det er eiendommelig hvor forskjellig prosedyrene kan være selv innenfor ett og samme sykehus. **Ved Sentralsykehuset var det f.eks. i bruk 21 forskjellige desinfeksjonsmidler i til dels forskjellige konsentrasjoner. Etter saneringen står det 4 midler tilbake,** og ved hjelp av disse kan vi dekke – på en like god eller bedre måte enn tidligere – alle de desinfeksjonsproblemer som foreligger ved sykehuset. Det sier seg selv at i et slikt nybrottsarbeid som hygienesykepleien er her hjemme, er det nødvendig med impulser utenfra. Jeg har, takket være velvilje fra fylkets side, fått anledning til å reise i våre naboland for å studere forholdene der, og dette har gitt meg mange verdifulle tips for opplegget ved vårt eget sykehus. Mitt håp for fremtiden er at det blir flere hygienesykepleiere her hjemme, slik at vi blir i stand til å skape et miljø for utveksling av faglig informasjon. **Ved alle våre sykehus synes det å være tallrike svake hygieniske ledd som trenger utskifting.**

Utdanning for hygienesykepleiere

- Ettårig utdanning ved SIFF/FHI
- Begynte i 1985
- 6 kull utdannet
- Avsluttet i 2003

Marit Stormark

- Begynte å arbeide som hygienesykepleier ved Rikshospitalet
- Hygieneinspektør/Sjefsykepleier SIFF (FHI)
- Var “gudmor” for hygienesykepleierutdanningen FHI
- Takket være Marit fikk mange hygienesykepleiere en formell utdanning i perioden 1985 til 2003
- Har lagt ned en uvurdelig innsats for faget

Arve Lystad

- “Gudfader” for Forumet
- “Gudfader” for
hygienesykepleierutdanningen
- Spesialist i medisinsk
mikrobiologi
- Professor i forebyggende
infeksjonsmedisin UiO
- Avdelingsoverlege SIFF (FHI)

- Se pest-posten nr. 3/2021

Utdanning ved NHV- Gøteborg

- Diplomstudie i smittevern
- Deltidsstudium
- Mulighet for å bygge på til MPH
- Drevet av Nordisk Ministerråd
- Startet i 1953
- Diplomstudiet varte fra oktober 2007 til 2015, da skolen ble lagt ned

NHV
Nordiska högskolan
för folkhälsovetenskap

Nina Sorknes

- Hygiensykepleier, MPH
- Seniorrådgiver ved avdeling for resistens- og infeksjonsforebygging, FHI
- Mangeårig formann i faggruppen
- Fra 2005 deltok hun i den uformelle skandinaviske arbeidsgruppen som arbeidet for etablering av diplomstudiet ved NHV, Gøteborg
- Har lagt ned en enorm innsats for smittevernutdanning
- I 2007 ble arbeidsgruppen formalisert, og NHV oppretter tverrfaglig, nordisk utdanning
- Diplomuutdanningen starter 1. oktober 2007
- Deltar aktivt i undervisningen på introduksjonskursene

Bjørn Gunnar Iversen

- Lege med master i infeksjonsepidemiologi fra LSH&TM og en doktorgrad fra med.fak. UiO i utbruddsepidemiologi.
- Arbeidet det meste av karrieren på FHI med smittevern, overvåking, rådgiving, pandemiplanlegging og sykehushygiene.
- La ned et betydelig arbeide mot Shdir og HOD, og i den formelle og uformelle arbeidsgruppen for å få til en fellesfaglig nordisk utdanning for smittevernpersonell ved NHV

Utdanning ved Diakonova

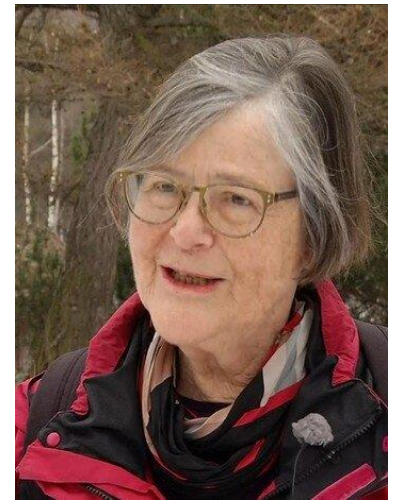

- Bjørg Marit ble bedt av HOD om å opprette hygienesykeleierutdanning på Ullevål
- Hadde ikke mulighet på Ullevål. Dermed ble Marit Stormark kontaktet. Laget program.
- Startet høsten 2009 med 18 studenter
- Deltidsstudie over to år
- 2 kull utdannet
- Andre kull (2011-2013) ble ledet av Monica Kvande

FAGSKOLEN
DIAKONOVA

Bjørg Marit Andersen

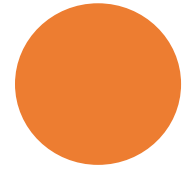
- Spesialist i mikrobiologi i 1984 og dr.med. i 1989.
- Hun har jobbet i over 20 år ved Ullevål sykehus bl.a. som sykehushygieniker, smittevernoverlege og avdelingsoverlege
- I tillegg har hun vært professor ved Høyskolen Diakonova og Ullevål universitetssykehus.

Nåværende smittevernutdanning

- Nordisk utdanning i smittevern (smittskydd och vårdhygien) startet ved Göteborgs universitet (GU) høsten 2019
- FHI har inngått et samarbeid med Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) om at studenter ved magisterutdanningen fra Göteborgs universitet kan søke om å få emner fra denne utdanningen innpasset som en del av NMBUs 2-årig (120 studiepoeng) hel- eller deltids masterprogram i folkehelsevitenskap.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Nåværende smittevernutdanning

- Den nye utdanningen ble etablert på initiativ av Nordisk ministerråd og de nordiske folkehelseinstituttene i samarbeid med Göteborgs universitet
- Programmet er tverrfaglig og retter seg primært mot leger og sykepleiere som arbeider med smittevern, men også andre som har interesse for fagfeltet.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Referat fra møte i
hygienegruppen for
østlandsområdet 23. mars
1984:

Møteleder ønsket kst.
Spesiallege i
sykehus hygiene ved
Rikshospitalet , Egil
Lingaas, velkommen i
«Østlandsgruppen»

